

Z8/19. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 8.9.2020

10. Převedení sociálních služeb poskytovaných městskými částmi pod Centrum sociálních služeb, příspěvkovou organizaci

Anotace

Předmětem materiálu je návrh na ukončení poskytování sociálních služeb při městských částech k datu 31. 12. 2020 a jejich převod od 1.1.2021 pod Centrum sociálních služeb, příspěvkovou organizaci. Centrum převezme od městských částí všechny pracovníky sociálních služeb vč. vybavení, které pro svoji práci využívají a bylo nakoupeno z prostředků sociálních služeb. Základním předpokladem tohoto záměru je zachování kvality poskytování služeb a nulové negativní dopady na klienty. Sloučením služeb dojde mimo jiné ke zjednodušení administrace služeb ve vazbě na jejich financování z veřejných zdrojů, sjednocení cenové politiky, sjednocení vykazování úkonů, zefektivnění komunikace s klienty při sjednávání služeb. Předpoklad dopadu na rozpočet města bude přinejmenším neutrální, spíše však pozitivní (dosažení úspor z rozsahu).

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

- 1. schvaluje** sloučení sociálních služeb - pečovatelská služba, odlehčovací služba, centra denních služeb, denní stacionáře na úrovni města, které jsou doposud poskytovány prostřednictvím příslušných městských částí na základě obecně závazné vyhlášky statutárního města Brna č. 20/2001, kterou se vydává Statut města Brna, ve znění pozdějších vyhlášek a jejich výkon pouze prostřednictvím města, resp. jeho příspěvkové organizace Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace, a to s účinností od 1.1. 2021, a ukončení výkonu těchto sociálních služeb prostřednictvím městských částí k datu 31.12. 2020
- 2. bere na vědomí** že k okamžiku převodu výkonu pečovatelské služby z městských částí na město, tj. k datu 1. 1. 2021 dojde k přechodu práv a povinností z pracovně právních vztahů ze statutárního města Brna, městských částí v plném rozsahu na Centrum sociálních služeb, příspěvkovou organizaci

Stanoviska

Rada města Brna materiál projednala na schůzi č. R8/101 konané dne 2. 9. 2020.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

PaedDr. Jan Polák CSc.

vedoucí odboru - Odbor sociální péče

31.8.2020 v 15:07

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Radek Řeřicha

vedoucí Úseku 4. náměstkyně primátorky - Úsek 4.
náměstkyně primátorky

31.8.2020 v 22:04

Důvodová zpráva

Tímto materiálem předkládá Odbor sociální péče MMB návrh na ukončení poskytování sociálních služeb při městských částech k datu 31. 12. 2020 a jejich **převod na městskou příspěvkovou organizaci – Centrum sociálních služeb (CSS)**.

Město Brno aktuálně poskytuje prostřednictvím cca 260 zaměstnanců v šesti střediscích při městských částech **celkem 14 sociálních služeb** – pečovatelské služby, odlehčovací služby, centra denních služeb a denní stacionář (Brno-Bystrc, Brno-Královo Pole, Brno-sever, Brno-střed, Brno-Žabovřesky a Brno-Židenice), a to pro všechny městské části města Brna.

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-Bystrc

- Pečovatelská služba (1937088) – služba terénní a ambulantní
- Odlehčovací služba (5412570) – služba pobytová

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-Královo Pole

- Pečovatelská služba (3523151) – služba terénní a ambulantní
- Odlehčovací služba (1694554) – služba pobytová
- Denní stacionář (9266171) – služba ambulantní

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-sever

- Pečovatelská služba (2323664) – služba terénní a ambulantní
- Odlehčovací služba (8574369) – služba pobytová

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-střed

- Pečovatelská služba (8848570) – služba terénní a ambulantní
- Centrum denních služeb (8616023) – služba ambulantní

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-Žabovřesky

- Pečovatelská služba (9320431) – služba terénní
- Odlehčovací služba (3459869) – služba pobytová
- Centrum denních služeb (4308625) – služba ambulantní

Středisko pečovatelské služby MČ Brno-Židenice

- Pečovatelská služba (5039537) – služba terénní a ambulantní
- Odlehčovací služba (8098386) – služba pobytová
- Centrum denních služeb (3633403) – služba ambulantní (služba ukončena k 31. 12. 2019)

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní sociální služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Služba je poskytována ve vymezeném čase v domácnostech klientů nebo v zařízeních sociálních služeb. Jde o pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, zvládnání hygieny, poskytnutí stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zajištění nákupů atd.

Centra denních služeb a denní stacionář poskytují ambulantní služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena do zařízení sociálních služeb. Zde se personál klientům věnuje během dne. Nabízí výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, sociálně terapeutické činnosti, poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, stravu apod.

Odlehčovací služby jsou pobytové služby, poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Jejich cílem je pečující osobě (rodinnému příslušníku), která doma o takovou osobu celodenně pečuje, umožnit nezbytný odpočinek (např. po dobu dovolené, hospitalizace v nemocnici apod.).

Město se dlouhodobě potýká s roztržičností a nejednotností v poskytování uvedených sociálních služeb. Jde zejména o:

- velký počet registrovaných služeb s sebou nese velkou administrativní náročnost v oblasti vedení ekonomické agendy a dotačního řízení;
- v rámci jednotlivých městských částí značné rozdíly – v oblasti platové a odměňování zaměstnanců, odlišují se benefity, osobní ohodnocení, v pojetí zdravotního volna či v personálním zajištění, v technické podpoře, v proplácení jízdného i v nahlížení na provoz jako celek;
- existují rozdílné úhrady za poskytované služby;
- přetrvává nedostatečná komunikace mezi službami v jednotlivých městských částech.

Návrhu na sjednocení poskytování předmětných sociálních služeb **předcházela studie** „Provedení analýzy efektivity a dostatečnosti pečovatelské služby a dalších sociálních služeb poskytovaných středisky pečovatelské služby při šesti městských částech v Brně“, zpracovaná spol. AUGUR Consulting. **V r. 2019 OSP MMB zpracoval koncepci sloučení středisek pečovatelské služby při městských částech města Brna. Záměr byl představen starostům a tajemníkům dotčených šesti městských částí.**

Sjednocení všech středisek pečovatelské služby pod jednu organizaci **přinese následující výhody:**

- ✓ pro občany města jednodušší a efektivnější komunikace při sjednávání služeb (centrála s přehledem volných kapacit služeb, eliminace duplicit v rezervacích odlehčovací služby apod.)
- ✓ jednotné nastavení cenové politiky
- ✓ sjednocení vnitřních předpisů všech poskytovaných sociálních služeb
- ✓ zajištění jednotné organizační struktury s jasně vydefinovanými komunikačními kanály
- ✓ sjednocení vykazování úkonů
- ✓ zásadní zjednodušení administrace služeb ve vazbě na jejich financování z veřejných zdrojů, tj. na dotační řízení
- ✓ jednotné metodické vedení pracovníků v souladu s naplňováním standardů kvality sociálních služeb
- ✓ možnost operativního posílení pracovníků v případě personálního podstavu v obsluhovaném území
- ✓ nebude docházet k tříštění kompetencí a tím se usnadní přenos informací.

Nejdůležitější dosud provedené kroky:

- projednání záměru s Jihomoravským krajem – změny v rámci aktualizace krajské sítě na rok 2021 - převod kapacit ze stávajícího na nového poskytovatele
- konzultace s MPSV ČR možnost převedení všech stávajících zaměstnanců pečovatelské služby městských částí pod příspěvkovou organizaci města
- projednání záměru se zástupci příslušných městských částí
- realizace návštěv pracovního týmu CSS na čtyřech městských částech (analýza majetku a vybavení pečovatelské služby; možnosti vyčlenění ze struktur ÚMČ; analýza uzavřených smluv – nájmy, software, poskytovatelé služeb; personální agenda apod.)

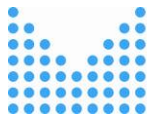
Tímto materiálem je navrhováno ukončení poskytování těchto sociálních služeb k datu 31. 12. 2020 a zahájení činností nových registrovaných služeb od 1. 1. 2021. S ohledem na alokované prostředky v rámci tzv. postoupených příjmů, dostávají městské části na výkon sociálních služeb již řadu let účelový příspěvek ve výši 79 mil. Kč. Za poslední tři roky se podařilo ztrojnásobit objem provozních dotací od státu, resp. Jihomoravského kraje (pro r. 2020 částka přesahuje 75 mil. Kč). Přestože **sloučení s sebou přinese požadavky na další náklady** (zejména srovnání platových podmínek zaměstnanců – např. průměrný hrubý měsíční plat vč. odměn pečovatelky za rok 2019 se pohybuje u jednotlivých MČ od 24 200 Kč po 28 900 Kč hrubého příjmu měsíčně), **předpokládá se dosažení úspor z rozsahu, a tedy přinejmenším neutrální, spíše však pozitivní, dopad na rozpočet města.**

Harmonogram dalších kroků

září 2020	zrušení registrace stávajících sociálních služeb na OSV KrÚ JMK	OSP MMB
říjen 2020	změna statutu v ZMB	OSP MMB
říjen/listopad 2020	dotiční řízení OSV KrÚ JMK – finanční zajištění poskytování služeb	CSS + OSP
listopad 2020	personální zajištění poskytování služeb – převod všech dotčených zaměstnanců z 6 ÚMČ na příspěvkovou organizaci k 1. 1. 2021 (<i>dodatek k pracovní smlouvě</i>)	CSS + 6 MČ
prosinec 2020	ukončení stávajících smluv s klienty, podpis nových	CSS + 6 MČ
leden 2021	poskytování sociálních služeb ve stávajícím rozsahu (<i>počet úvazků přímé péče dle pověření pro rok 2021</i>) novým poskytovatelem, tj. CSS, p.o.	CSS

Ředitel CSS vytvoří poradní orgán složený ze zástupců šesti městských částí. Náplní činnosti bude řešení a výměna podnětů, zkušeností a doporučení spojených s výkonem služeb v daných lokalitách, reporting služeb, řešení případných stížností a pochval apod.

Základním předpokladem tohoto záměru je zachování kvality poskytování služeb a nulové negativní dopady na stávající klienty.

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 81281-5/ODK-2019

Praha 8. srpna 2019

Přílohy: 1

Vážený pan
Ing. Zdeněk Jurečka
vedoucí Personálního oddělení
Statutární město Brno

E-mail: [REDACTED]

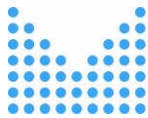
Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů
K č. j. MMB/0238540/2019

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel Vaše dotazy, týkající se přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů z úřadu městské části (MČ) města Brna na příspěvkovou organizaci zřízenou statutárním městem Brnem. Konkrétně se jedná o situaci, kdy několik MČ poskytuje pečovatelské služby na území dané MČ dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnanci pečovatelské služby jsou zařazeni do úřadů těchto MČ. Zastupitelstvo města Brna přitom zřídilo příspěvkovou organizaci, která by tyto pečovatelské služby poskytovala. Město by tak rádo převedlo výkon agendy pečovatelských služeb z úřadů MČ na tuto příspěvkovou organizaci a společně s tím i převedlo dané zaměstnance. V souvislosti s tím jste položil následující tři otázky, týkající se jednak převedení zaměstnanců z hlediska pracovněprávního, jednak schvalování tohoto kroku ze strany orgánů města Brna, resp. jednotlivých MČ.

Ad 1) Lze zmíněnou zákonnou úpravu dle ust. § 340 zákoníku práce využít i při převedení zaměstnanců z úřadu MČ na příspěvkovou organizaci, která je zřízena statutárním městem Brnem?

Ad 2) Který orgán je oprávněný pro schválení smlouvy o převedení na straně dosavadního zaměstnavatele, postačí schválení radou MČ, nebo je nutné projednání této smlouvy Zastupitelstvem MČ? Zároveň by Rada MČ zmocnila k podpisu smlouvy tajemníka úřadu MČ.

Ad 3) Který orgán je oprávněný pro schválení smlouvy o převedení na straně přijímajícího zaměstnavatele, postačí schválení ředitelem příspěvkové organizace (pokud nedojde v důsledku převedení zaměstnanců ke změně

zřizovací listiny příspěvkové organizace), nebo je nutné projednání této smlouvy Zastupitelstvem města Brna?

Vzhledem ke skutečnosti, že u otázky č. 1 se jednalo především o výklad konkrétních ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), požádali jsme Ministerstvo práce a sociálních věcí o jeho vyjádření k této otázce. Po obdržení tohoto vyjádření Vám tak nyní sdělujeme následující.

Ad 1) Jak vyplynulo z vyjádření Ministerstva práce a sociálních věcí (které Vám zasíláme v příloze tohoto dopisu), na základě § 338 odst. 2 zákoníku práce přecházejí práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů v plném rozsahu na přejímajícího zaměstnavatele, dochází-li k převodu činnosti zaměstnavatele nebo části činnosti zaměstnavatele nebo k převodu úkolů zaměstnavatele anebo jejich části k jinému zaměstnavateli. Dotčeným zaměstnancům se tak „automaticky“, ex lege mění smluvní strana – zaměstnavatel. Zákoník práce přitom přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů váže na pouhý převod činnosti, přičemž není podstatné, z jakého důvodu k tomuto převodu dochází. V § 340 je pak zdůrazněno, že k přechodu práv i povinností dochází i v případě, kdy rozhodl o převodu činnosti nadřízený orgán, tj. orgán, který je podle zvláštních právních předpisů oprávněn vykonávat vůči zaměstnavateli řídicí působnost při plnění jeho úkolů – viz § 347 odst. 2 zákoníku práce. **Z výše uvedeného tak lze dovodit, že tento postup je aplikovatelný i v případě, kdy je zaměstnavatelem obec a převádí tak svoji činnost na příspěvkovou organizaci. Domníváme se totiž, že obec jakožto zřizovatel příspěvkové organizace splňuje vzhledem ke svým oprávněním vůči této příspěvkové organizaci charakteristiku nadřízeného orgánu tak, jak o něm hovoří § 347 odst. 2 zákoníku práce.**

Ad 2) a 3) Co se týče těchto převodů, v první řadě považujeme za nutné zodpovědět tuto otázku v obecné rovině, tj. jak by se celá situace řešila v případě „obyčejné“ obce, která by takto převáděla svoji činnost na příspěvkovou organizaci.

Za rozhodnutí nadřízeného orgánu ve smyslu § 340 zákoníku práce lze považovat změnu zřizovací listiny příspěvkové organizace, na jejímž základě převádí zřizovatel (obec) část své činnosti na příspěvkovou organizaci. V takovém případě by celá záležitost musela být předložena k rozhodnutí zastupitelstvu, neboť se jedná o jeho vyhrazenou pravomoc ve smyslu § 84 odst. 2 písm. d) zákona o obcích. Přitom již tato samotná změna zřizovací listiny, jejímž cílem je převést činnost obce, je dle našeho názoru dostačujícím podkladem, na jehož základě dojde jak k převodu konkrétní činnosti, tak i k přechodu jednotlivých zaměstnanců (z obecního úřadu do příspěvkové organizace). Jinak řečeno, dle našeho názoru není nutné uzavírat žádnou další smlouvu (mezi obcí a příspěvkovou organizací), neboť tento přechod již

vyplývá přímo ze změněné zřizovací listiny, resp. z usnesení zastupitelstva, které tuto změnu schválilo ve smyslu § 338 a 340 zákoníku práce.

Druhá varianta by mohla nastat ve Vámi zmíněném případě, kdy by změna zřizovací listiny nebyla nutná. V takové situaci by „nějaká“ smlouva o převodu konkrétní činnosti z obce na příspěvkovou organizaci uzavřena být musela. Na straně „přejímající“, tedy na straně nového zaměstnavatele, by smlouvu zřejmě měl podepsat statutární orgán příspěvkové organizace jakožto osoba stojící v jejím čele. Co se týče schválení smlouvy na straně „převádějící“, tedy na straně obce, patřilo by schválení takové smlouvy do tzv. zbytkové pravomoci rady dle § 102 odst. 3 zákona o obcích, tj. primárně by k takovému kroku byla oprávněna rada s tím, že zastupitelstvo má možnost si tuto pravomoc vyhradit pro sebe ve smyslu § 84 odst. 4 zákona o obcích.

K výše uvedenému pak doplňujeme, že je nám známo ust. § 102 odst. 2 písm. j) zákona o obcích, dle něž je radě obce vyhrazeno stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce. Je přitom zřejmé, že pokud dojde k výše uvedené situaci, ke změně tohoto počtu fakticky dojde. Dle našeho názoru se však nebude jednat o porušení vyhrazené pravomoci rady, pokud k této změně počtu zaměstnanců dojde v důsledku toho, že naopak zastupitelstvo v rámci své vyhrazené pravomoci změní text zřizovací listiny příspěvkové organizace. To stejné platí, pokud tento krok bude důsledkem smlouvy schválené zastupitelstvem, které si tuto pravomoc vyhradí dle § 84 odst. 4 zákona o obcích – viz předchozí odstavec. K tomuto závěru jsme přitom dospěli z toho důvodu, že primárním smyslem výše uvedených kroků obce není změnit počet zaměstnanců obecního úřadu, ale převést určitou činnost či agendu z obce na příspěvkovou organizaci. Jinak řečeno, případný převod konkrétních zaměstnanců je zde až jakýmsi sekundárním důsledkem tohoto kroku. Byť by tedy zastupitelstvo svým jednáním fakticky počet zaměstnanců obecního úřadu změnilo, o „vměšování se“ do vyhrazené pravomoci rady by se dle našeho názoru nejednalo.

Pokud bychom se nyní měli zaměřit na případ, kdy se nebude jednat o „obyčejnou“ obec, ale o statutární město, pak musíme v první řadě upozornit, že vzájemné vztahy mezi statutárním městem a jeho MČ jsou primárně upraveny statutem přijímaným ve smyslu § 130 zákona o obcích, přičemž podobný statut má schváleno i město Brno (dále jen „Statut“). Pokud by přitom měl náš odbor v konkrétním případě města Brna posuzovat pravomoc jednotlivých orgánů města a jeho MČ ve Vámi popsané záležitosti, fakticky by se z jeho strany nejednalo o výklad zákona o obcích, ale spíše o výklad samotného Statutu. Taková činnost ovšem našemu odboru nepřísluší – naopak je logické, že by si jednotlivá ustanovení Statutu mělo umět „vyložit“ právě samo město, které si Statut schválilo.

I přes výše uvedenou nepříslušnost si však dovolíme alespoň stručné vyjádření k Vámi popsané situaci. Co se týče příslušnosti konkrétního orgánu na straně statutárního města, domníváme se, že by výše uvedenou smlouvu mělo schválit zastupitelstvo statutárního města a to především ze dvou důvodů. Prvním z nich je již výše zmíněná nutnost změny zřizovací listiny příspěvkové organizace, což náleží do vyhrazené pravomoci zastupitelstva statutárního města. Avšak i v případě, že by změna zřizovací listiny nebyla nutná, domníváme se, že se statutární město v tomto případě nevyhne alespoň nutnosti změnit svůj Statut. Oblasti pečovatelských služeb se dle našeho názoru týkají především čl. 55 a 56 Statutu a rovněž i příloha č. 2 tohoto Statutu. Změna Statutu je tak druhým důvodem, proč je dle našeho názoru nutné trvat na schválení takového kroku zastupitelstvem statutárního města.

Co se pak týče schvalování výše uvedené smlouvy na straně MČ, zde se domníváme, že samotná MČ v daném případě nemusí smlouvu vůbec schvalovat. Jak vyplývá z výše uvedeného, jedná se zde o smlouvu mezi příspěvkovou organizací na straně jedné a statutárním městem na straně druhé. Pokud se pak zaměříme na konkrétní zaměstnance, k jejichž převedení uzavřením smlouvy dojde, máme za to, že se zde jedná nikoliv o zaměstnance konkrétních MČ, ale fakticky o zaměstnance statutárního města – viz čl. 14 odst. 1 Statutu, dle něž úřad MČ tvoří zaměstnanci města Brna zařazení do tohoto úřadu. Stejně tak i z čl. 11 odst. 3 písm. b) Statutu lze dovodit, že byť konkrétní zaměstnanci pracují v rámci úřadu MČ, jedná se fakticky o zaměstnance statutárního města. Schválení výše uvedené smlouvy ze strany „nějakého“ orgánu MČ tak dle našeho názoru není nutné.

Závěrem je nutné pro úplnost podotknout, že výše uvedený právní názor není právně závazný, neboť závazný výklad právních předpisů přísluší pouze soudům.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

v z. JUDr. Adam Furek
zástupce ředitelky odboru

Vyřizuje: Mgr. Martin Vašica
tel. č.:
e-mail:

